

Inventering av utemiljöer i Nackaportföljen

HEMSÖ

1

Bakgrund

HEMSÖ

- Hemsö beslutar i maj 2017 för att inventera några utemiljöer i Nackaportföljen utifrån Alnarpsmodellen
- Vi har ett presentkort hos Nacka kommun att nyttja och Nacka kommun ser just nu också över utemiljön och vill samarbeta.
- 13 st skolor och förskolor har inventerats av Robin, Jenny och Professor Erik Skärbäck från Alnarp
- Samtal har förts med potentiella landskapsarkitekter som kan hjälpa oss att gestalta och designa utemiljöerna
- En genomförandeprocess för upprustning av utemiljöer diskuteras just nu

2

Agenda "överlämning"

HEMSÖ

- Bakgrund
 - Social hållbarhet
 - Samhällsinsatser med synergier
 - Hållbara obligationer
- Utemiljö i samarbete med SLU, exempel Hemsö
 - Grenverket (dokumentation finns)
 - Järvaskolan
- Nackaportföljen
 - Behov av åtgärder utemiljö
 - "presentkort"
 - Inventering samtliga våren 2017, Robin
 - Genomförande påbörjas hösten 2017, förvaltning
- Koppling Vinnova
 - registrering tid och kostnader, dokumentation

3

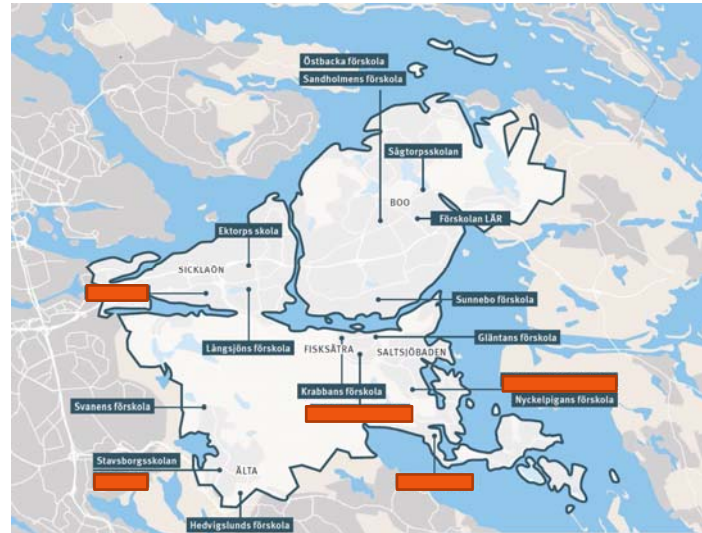
HEMSÖ

- Möjliga kontakter för projektledning:
 - Benjamin Toofani, Toofab, tel: 070-971 1836 (via Kim)
 - Torgny Westerberg, Aperto, tel: 070-744 0437 (via Kim)
 - Oscar Berg, Berg och Landskap, 073-508 36 30
 - Fredrik Guldbbrandzén, RED Management (via Jörgen)
- Landskapsarkitekter:
 - tex via Projektavdelningen (Åsa)
 - Urbio

4

Skolorna och förskolorna i Nacka

HEMSÖ

5

8 karaktärer för utemiljö kopplat till kvaliteter för återhämtning

HEMSÖ

Tv. Ulrich 1993 samt Wilson 1984, Kaplan & Talbot 1983; Kaplan et al. 1998
Th. Grahn, Stigsdotter, Berggren-Bärring 2005; Grahn & Stigsdotter 2010

6

Generell analys av nuläge

HEMSÖ

- Väldigt positivt bemötande från hyresgästerna och en vilja av att vara med
- En konsensus om att utemiljön behöver bli bättre
 - Slitna, syntetiska, bullriga, kala och i vissa fall farliga miljöer
- Utifrån Alnarpsmodellen en överraskande mängd möjligheter till:
 - Skog, vatten, biologisk mångfald, naturreservat och odlingslådor
- Enkel och tankeväckande inventeringsmodell som används som en checklista och som visar på vilka kvalitéer som behöver förstärkas där vi har rådighet.

7

Resultat från inventeringarna...

HEMSÖ

Fstnr.	Fastighet	Populärnamn	Adress	Tomtareal	Objektsbeskrivning
10101	Nacka Älta 14:97	Stavsborgsskolan (PROJEKT)	Almvägen 2	25694 kvm	Dåligt placerade basketkorgar som barnen inte kan leka med. Grus från skolans lekplats sprids och skapar halkrisk. Bänkarna är placerade lite fel och förhindrar lek med pulka från backe, vilket dem gör ändå trots risk. Fler gungor önskas.
10103	Nacka Mensättra 1:19	Sågstorpskolan (PROJEKT)	Boo Kyrkväg 5	13027 kvm	Stora ytor, slitna jordkullar, erosion, isbildning vid regn och kyla med fall av flertal skador, lutande allvädersplan, dålig skugga, buller, mycket hårdgjord yta, annars stor och allsidig och bra skolmiljö med kulturpräge! Finns möjlighet för att utöka utomhusmiljön och ge lärarna en plats att vara på i rektorshuset i framtiden.
31101	Nacka Sicklaön 351:1	Ektorps skola och Förskola	Skogsstigen 40	18301 kvm	Stor yta för skolan och två mindre gårdar för förskolan, en del hårdgjord yta, mycket hållmark, oskyddat för vind och väder, slitet, grusigt, konstig parkeringsplats, en grönska som behöver omvårdas då det finns en del artrikedom och mycket potential! En del taggbuskar men är också bra för sinnen och att lära sig mer om naturen.
31105	Nacka Sicklaön 207:7	Långsjöns förskola	Bävervägen 4	3183 kvm	Dåligt utformad cykelparkering, närhet till Långsjön, en konstig utformning av utemiljön för de minsta, dålig dränering på vissa platser, erosion, sandigt, lutar konstigt, kan förbättras med små medel och har en grym tillgång till kommunal mark med skog inom stängselgräns men utanför fastighetsgräns. Bra klättring, hoppa och gung-möjligheter. Tennishall ska byggas om och kan leda till försämrade utemiljö.
31110	Nacka Tattby 2:6	Nyckelpigans förskola	Samskolevägen 2-6	819078 kvm	Sliten gård, dålig kronäckning, dåligt med fallprodukter att jobba med, en del syntetisk material, annars bra och stor utemiljö med hållmark och träd, stugor och utsikt. De har annars en promenadstig i till skogen där det finns vatten och gamla kulturhistoriska byggnader. Lite bilar och lite buskar.
31103	Nacka Älta 35:149	Hedvigslunds förskola	Anemonvägen 13	3586 kvm	Väldigt kalt, syntetiskt och ekande. Dålig kronäckning, konstgjorda ån med lek vatten sönder, bra dämpning och roligt litet berg. Inte så naturligt men annars bra potential. Tråkig utsikt men har en fin promenadstig genom en skog ner mot både vatten och gräsytor

8

...fortsättning med resultat av inventering.

HEMSÖ

Fstnr.	Fastighet	Populärmamn	Adress	Tomtareal	Objektsbeskrivning
31107	Nacka Mensättra 2:92	Sandholmens förskola	Sandholmsvägen 2	25483 kvm	Ett berg med massa skog, men tråkigt pga dåligt med fallprodukter, kan åtgärdas med "trädgårdsvfall" och bark som dämpningsmaterial. Bra potential. Vattentrappa sönder, kraftig erosion. Dåligt placerad ruschkana och oanvänd stång för gunga. Tillgängligt grusplan men tråkig miljö enligt barnen själva. Hårdgjorda ytor.
31102	Nacka Erstavik 27:1	Gläntans förskola	Fisksättravägen 31	7611 kvm	Stor utemiljö med både plats för kreativt byggande, allvådersplan och skog på hällmark med god utsikt. En del erosion, sliten miljö men annars väldigt stor och bra miljö. Lekutrustningen behöver rustas upp.
31111	Nacka Mensättra 2:91	Östbacka förskola	Björkholmsvägen 235	25483 kvm	En plats för lärarna att dra sig undan ska byggas snart av deras vaktmästare. Bra krontäckning och bra springmöjligheter. En del buskage dock grusigt och ojämn yta där det ska vara jämn yta. Klätterställning finns och andra leksaksutrustning
31106	Nacka Mensättra 1:84	Förskolan LÄR	Gustavsvikvägen 10	4562 kvm	Dålig krontäckning på huvudgården med mycket sand, slitningar och upprustningspotential. Väldigt bra gård in mot skogen som inte är sliten utan väldigt livdäglig med god krontäckning och rep att hoppa, springa och röra sig på. Samt finns det en bäck vid förskolan. Väldigt fin miljö och stig in mot skogen.
31108	Nacka Lännersta 1:1231	Sunnebo förskola	Trollsövägen 7	3344 kvm	Väldigt syntetisk och fångslande utemiljö med mycket hårdgjord yta och lite farlig terräng. Dålig krontäckning och dålig dämpning. Dålig utsikt och behöver ses över. Bra huvudgård med hus, gungor och springyta, men aningen tråkig och bullrig mot vägen. Bakgården är väldigt bra med både en dal och berg, buskar, bra dämpad yta och bra krontäckning.
31104	Nacka Erstavik 26:607	Krabban förskola	Krabbvägen 1	4935 kvm	Väldigt bra gård med buskage och träd, men lite sämre krontäckning. Både hällmark, bärbuskar och annat att gömma sig i. Sen har dem en otroligt bra stig ut i skogen med en sjö där de brukar gå runt. Bra biologisk mångfald. Naturreservat. Väldigt lugnt och bra lekutrustning samt en scen de kan göra uppträdanden på. Nog den bästa förskolan vi sett.
31109	Nacka Älta 75:16	Svanens förskola	Ulvsjöstigen 17	2605 kvm	

9

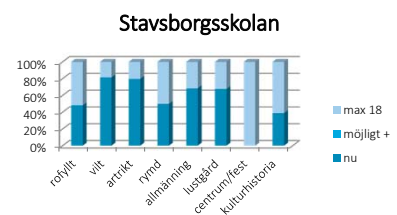
Älta 14:97 Stavsborgsskolan – PROJEKT (3)

HEMSÖ

- Markeringar på marken för spel kommer inte användas om inte material och kunskap om dem finns.

- Vissa saker vet jag inte ens vad de är och väldigt mycket tomma ytor överallt utan grönska på rätt plats

- En tydlig och avgränsad plats att ta det lugnt på

Mensättra 1:19 Sågstorpskolan – Projekt (3)

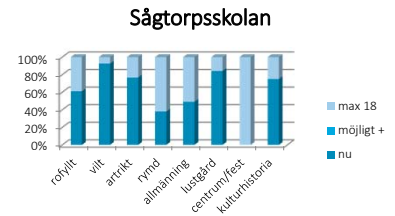
HEMSÖ

- Skolgården är en stor allmänning med pingisbord, bänkar och annat. Den lutar dock

- Problem med erosion där regnvatten forslar iväg jord och skapar pölar som blir till is på vintern med stor halkrisk

- "Kulturhistorian" är skyhögt och det finns massor av bärbuskar och odlingslådor

Sicklaön 351:1 Ektorps skola och Förskola (2)

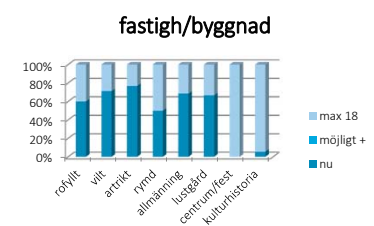
HEMSÖ

- Privat uteplats för pedagogerna är av intresse
- Möjlighet för hoppa, klättra och springa

- Buskarna, träden och den hårdgjorda ytan samspelar inte med varandra – gäller många utemiljöer

- Perfekta små naturliga platser att gömma sig på

Sicklaön 207:7 Långsjöns förskola (2)

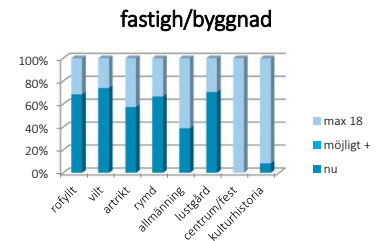
HEMSÖ

- Grannar med ett stort naturreservat som har allt man kan önska sig

- Pölar samlas som kan bli farliga. Både drunkningsrisk och halkrisk
- Konstig design, liten och hårdgjord utemiljö med mycket sand med jord som inte kan hålla gräs och långgräs vid liv

- Inte vår del men inget stängsel så kommunal mark används
- Koja är av intresse

Tattby 2:6 Nyckelpigans förskola (2)

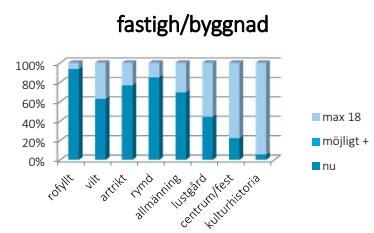
HEMSÖ

- Stora springytor, slitet och tillgång till skog och andra naturliga miljöer utanför – "Allmänning"

- Hällmark och långgräs lite här och där för barnen att springa runt i, dock väldigt dålig krontäckning

- Lustgård för de små att ha ett litet hus som pizzeria, café eller kiosk

Älta 35:149 Hedvigslunds förskola (3)

HEMSÖ

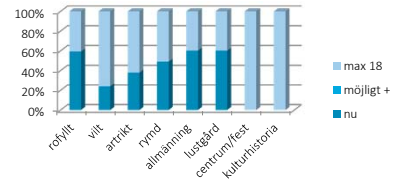
- Ett exempel på "rymd" och komma in i en annan värld

- Låta det växa till sig och utnyttja de tomma ytorna utanför och inne i området. (våldigt konstgjort annars)
- Exempel på "lustgård"

fastigh/byggnad

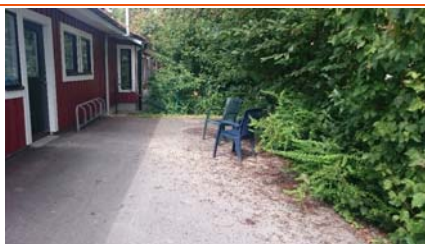

- Tydligt exempel på det "artrika" – Vatten, växter, träd och variation

Mensättra 2:92 Sandholmens förskola (1)

HEMSÖ

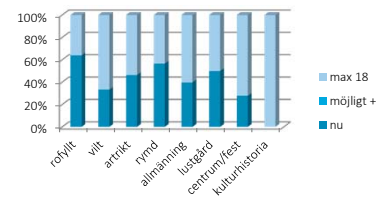

- Plats för lärarna att komma bort
- Finns vattentrappa men ur funktion
- Våldigt sandigt

- Hällmark, skog och stora ytor att leka på. Barnen själva menar på att det inte finns material i skogen.

fastigh/byggnad

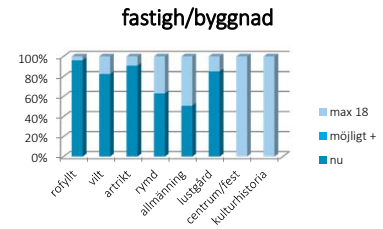

- Enligt barnen tråkig lekmiljö som är väldigt utslitet

Erstavik 27:1 Gläntans förskola (2)

HEMSÖ

- Stora erosionsproblem då sanden, som i många andra platser, täcker över jord och växter vilket gör att de inte växer och spolas bort. Byt plats på trappan?

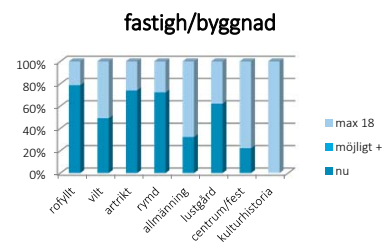
- Väldigt bra inslag av hållmark, gräs/ris, träd och material att leka med – "Rymd"

- Dött gräs, fruktträd som inte bär frukt längre, glesa buskar. Näring fattas! Samt skräp från utomstående

Mensättra 2:91 Östbacka förskola (2)

HEMSÖ

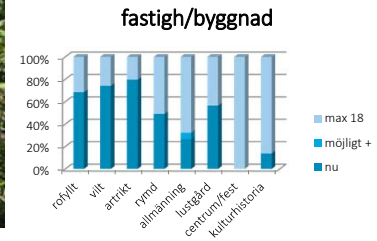

- Samma problem som med de flesta andra utemiljöer. Sand och grus tar över och tar kål på utemiljön

- Massor av fruktträd och bärbuskar (goda)

Mensättra 1:84 Förskolan LÄR (1)

HEMSÖ

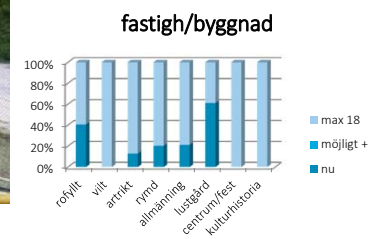
- Bra utemiljö i det stora hela

- Massor av äppelträd och bärbuskar
- En personlig skog med hinderbana

- Nyckeln till grinden som går ut mot skogen

Lännersta 1:1231 Sunnebo förskola (1)

HEMSÖ

- Våldigt dåligt med växter, väldigt syntetiska material
- Skog längre bort som de går till ibland – Köpa marken bredvid?

- Detta är inte träd eller gräs. Detta är väldigt unga träd och plastgräs.

- Bättre på andra sidan med bärbuskar, riktig gräs och träd.

A1

Erstavik 26:607 Krabban förskola (3)

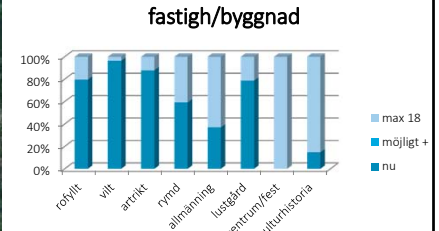
HEMSÖ

- Mycket bra krontäckning och finns allt från båtar till rutschkana och hus.

- Skogen ligger både i och utanför förskole gården – "Rymd och artrikt"

- Leker bokstavligen uppe på ett berg med träd, långgräs och naturmaterial

Älta 75:16 Svanens förskola (3)

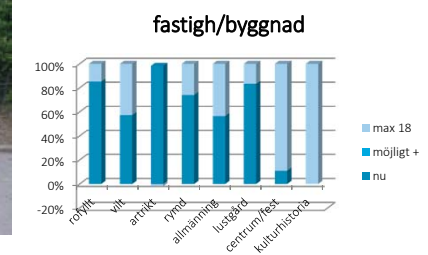
HEMSÖ

- Rep att hänga i och ormbunkar att smyga och krypa runt i samt bärbuskar
- Katter i sandlådorna

- Utmärkt exempel på "centrum/fest" med naturreservatet i bakgrunden
- Mycket lek på liten yta

- Många barnanpassade sittplatser och odlingar här och där
- Ventilation som låter

Tankar och idéer

HEMSÖ

- Använda trädgårdsavfall som substitut för fallprodukter som har tagits bort
- Städa upp sanden och ta bort all överbliven sand som inte får plats i sandlådorna.
- Ytor och grönska på höjden. Kojor, lianer, trappor, brandstolpar etc (mål 35 kvm per person)
- Då vattentrappor och konstgjorda bäckar historiskt gått sönder snabbt så kan dessa ersättas med dunkar som samlar in regnvatten för både lek och bevattning
- Avslutningsvis mycket behöver egentligen bara lite förvaltning och gröna fingrar. Ta tillvara på det som finns! Det är hållbart.

Ett par exempel från St: Larsparken

HEMSÖ

